

‘Bouwen op drijfzand’ van Ronny Lobo

door Eric de Brabander

Ronny Lobo ken ik al vanaf mijn middelbareschooltijd. Zijn vader gaf bijlessen natuurkunde en ik was een welkome klant. Vele avonden heb ik zwoegend doorgebracht in het huis aan de Cassandraweg dat in traditionele Surinaamse stijl was opgetrokken van blokken en hout. Wat was ik blij dat ik aan het einde van elke bijles op mijn brommer weer naar huis mocht van vader Lobo. Zuchtend stond hij me dan in de deuropening na te kijken, want mijn brommer was me liever dan de natuurkunde.

Ronny Lobo studeerde bouwkunde in Nederland en keerde terug naar Curaçao, waar hij architect werd met een speciaal oog voor klimatologische omstandigheden.

Inmiddels al weer wat jaren geleden – Lobo en ik waren beiden uitgenodigd voor een boottochtje op de Insulinde ter gelegenheid van de presentatie van het boek *Eerlijckman* van Marjo Nederlof – vertelde Lobo me met enige schroom dat hij bezig was aan een roman. Ik reageerde enthousiast, want Lobo heeft wat te vertellen. Maar ook mijn direct daaropvolgende terughoudendheid zal hem niet zijn ontgaan. Het voornemen een boek te schrijven is één ding, maar het talent én de discipline te bezitten om een eindproduct af te leveren waarvoor een boekhandel een plekje inruimt, zijn twee ándere dingen. Uitgevers worden overspoeld door manuscripten. Franc Knipscheer, mijn eigen uitgever maar inmiddels ook die van Ronny Lobo, vertelde me eens dat in Nederland minder dan één op de honderd aangeleverde manuscripten het bracht tot een feitelijk boek. Om maar niet te spreken van de talloze pogingen die al op de computer van de auteur strandden. Daarbovenop komt nog de misère in de uitgeverswereld die alles te maken heeft met de crisis waarin Nederland gedompeld lijkt te zijn, en die eraan bijdraagt dat uitgevers extra voorzichtig zijn.

Maar Lobo’s boek is af !

Bouwen op drijfzand. Een spannende foto van het in de jaren vijftig verlaten bouwproject aan de Santa Marthabaai prijkt op de voorkant. Het had een luxe

hotel moeten worden, maar er is niet meer dan een fata morgana van overgebleven. De betonnen staken die ooit dienst hadden moeten doen als fundering van een megalomane utopie, steken uit de borrelende modder omhoog als stille, rottende getuigen van een misdaad tegen de natuur. De combinatie van titel en voorplaat scheidt verwachtingen.

Kenzo Schmidt is een jonge architect op Curaçao. Roy Goodweather, een succesvol systeembeheerder, en zijn beeldschone vriendin Karen Oei vinden Kenzo bereid om hun toekomstige huis op Bonaire voor hen te tekenen. Rond diezelfde tijd krijgt Kenzo opdracht een villa te ontwerpen voor Paul en Heidi Michel, een rijk Nederlands echtpaar van middelbare leeftijd. Paul heeft zijn werkzame leven met Heidi in Mexico doorgebracht en nu een bouwterrein gekocht op een luxe locatie aan het Spaanse Water op Curaçao. Een droom heeft hij ook al: het moet een huis worden in Mexicaanse stijl.

De ingrediënten die nodig zijn voor de onvermijdelijke botsingen tussen architect en opdrachtgevers worden subtiel ingevoerd door de auteur, die net als Kenzo behalve bouwkundige ook een bevlogen en kunstzinnig architect is. Ingrediënten die toch al gecompliceerd zijn door de haaks op elkaar staande karakters van de hoofdpersonen, maar die nóg gecompliceerder worden wanneer Kenzo smoorverliefd wordt op zijn opdrachtgeefster Karen. Bovendien blijkt er nog een ingewikkelde verhouding te bestaan tussen de beide echtparen; Paul Michel en Karen Oei kennen elkaar beter dan goed voor hen is.

Lobo weet zijn roman met verrassende wendingen te doorweven en deze af te wisselen met wat filosofische beschouwingen over tropische architectuur, over de relatie tussen bouwkunst en natuur, en over de noodzaak respectvol met deze natuur om te gaan.

Roy, de vriend van Karen, is een fanatiek zeiler. Die liefde deelt hij echter niet met Karen, zodat hij veel tijd alleen op zijn zeilschip, de Inoma, doorbrengt. De Inoma is een bestaand schip. Lobo moet het schip goed kennen, want hij beschrijft het tuigage correct. Ik schat de Inoma op ongeveer 14 meter, gebouwd met een enkele mast en een giek als om een windsurfzeil om de boot handelbaar te maken voor een enkel persoon. Ik ken geen ander schip met een

dergelijk zeilplan; een beter schip had Lobo voor de ruige einzelgänger Roy niet kunnen uitkiezen.

Het boek is in de ik-vorm geschreven. Dat kan een lastige vertelinstantie zijn om vanuit te schrijven, omdat je als auteur gedwongen bent vlak onder de huid van je hoofdpersoon te gaan zitten en veel van jezelf bloot te geven. Ronny Lobo heeft dat knap gedaan; Kenzo is, ondanks dat hij zijn emoties en zijn passies de vrije hand laat, de Tom Poes van het verhaal. De andere personen – Roy, Paul, Karen en Heidi – hebben meer uitgewerkte karakters, zoals Olivier B. Bommel, markies de Canteclaer en burgemeester Dickerdack, om bij Marten Toonder te blijven.

Toen ik het boek ter hand nam, had ik verwacht een streng verhaal te gaan lezen, over dromen en daden, wetten en praktische bezwaren, over botsingen tussen verschillende belangen waarbij de architectuur de grote verliezer zou zijn.

Voorplaat en titel schiepen die verwachtingen, en daar is naar mijn mening niet aan voldaan.

Bouwen op drijfzand is een verhaal geworden in de relationele sfeer. Een prettig en toegankelijk boek, gemakkelijk leesbaar met eenvoudige dilemma's die veel lezers zullen aanspreken. De schrijfstijl is helder, prettig en open. Ronny Lobo heeft nergens geprobeerd de dingen mooier te willen zeggen dan nodig voor de verhaallijn en dat maakt het boek tot een uitermate sympathiek en geslaagd debuut.

Bron: *Antilliaans Dagblad*, 14 september 2013